

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 128 0 P 040168 23 Gž
Novi Travnik, 3.9.2024. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u građanskom vijeću sastavljenom od sudija: Mirjana Grubešić, kao predsjednica vijeća, Aida Pezer-Alić i Senad Begović, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja 1. Z.M. iz J., Z b.b., 2. R. M. iz J., D. b.b., 3. J. K. iz J., H. 11, 4. M.J. iz J., S. 6/20, 5. M.N. iz J., R. b.b., svi zastupani po punomoćniku D.D., advokatu iz J., H.V. H. bb protiv tužene Općine Jajce, zastupana zatupniku po zakonu Općinskom javnom pravobranilaštvu Jajce, radi isplate razlike naknade za rad u općinskoj izbornoj komisiji, vrijednost spora 21.570,00 KM, odlučujući o žalbi tužene izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Jajcu broj: Broj: 128 0 P 040168 23 P od 1.11.2023. godine, na sjednici vijeća, održanoj dana 3.9.2024. godine, donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalba tužene se odbija i presuda Općinskog suda u Jajcu broj: 128 0 P 040168 23 P od 1.11.2023. godine se potvrđuje.

Odbijaju se zahtjevi parničnih stranaka za naknadu troškova žalbenog postupka kao neosnovani.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom obavezan je tuženi da tužiteljima isplati novčane iznose i to N.M. iznos od 4.530,00 KM, Z.M., R.M. , J.K. i M.J. iznose od po 4.260,00 KM sa zakonskim zateznim kamatama i troškovima postupka.

Prvostepenu presudu pobija tužena blagovremeno izjavljenom zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom da drugostepeni sud žalbu uvaži prvostepenu presudu preinači i u cijelosti odbije tužbeni zahtjev ili da presudu ukine i uputi predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje kao i da joj nadoknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 720,00 KM.

U odgovoru na žalbu tužitelji su osporili navode žalbe predlažući da se ista odbije i prvostepena presuda potvrdi.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na povrede odredaba parničnog postupka i pogrešnu primjenu materijalnog prava u skladu sa odredbama člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem dijelu teksta: ZPP), drugostepeni sud je zaključio sljedeće:

Žalba nije osnovana.

Predmet spora u ovoj žalbenoj fazi postupka je zahtjev tužitelja da se obaveže tužena im na ime neisplaćene i manje isplaćene naknade koju su tužitelji primali kao članovi Općinske izborne komisije Jajce u periodu od 01.11.2020. godine do 31.8.2023. godine isplati iznos od 21.570,00 KM zajedno sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka.

Iz stanja spisa i osporene presude, proizlazi da su parnične stranke pred sudom, u skladu sa odredbom člana 7. Zakona o parničnom postupku, iznijele sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i izvele dokaze koje su smatrale bitnim za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda, zasnovanog na ocjeni dokaza izvršenoj u skladu sa čl. 8.ZPP-a, odnosno svakog dokaza pojedinačno i u međusobnoj vezi, proizilazi sljedeće:

- da su tužitelji Rješenjem o imenovanju predsjednika i članova Općinske izborne komisije Jajce broj: 01-01-1-6-5126/15 od 04.08.2015. godine imenovani za predsjednicu i članove Općinske izborne komisije Jajce na mandat od 7 godina, Rješenjem o imenovanju člana izborne komisije Jajce koja je objavljena u Službenim novinama Općine Jajce 16.06.2014. godine i Rješenjem o imenovanju jednog člana Općinske izborne komisije broj: 01-01-6-2707/22 od 04.04.2022. godine,
- da su tužitelji Z.M., R.M., J.K. i M.J. mandat trebao trajati do 17.09.2022. godine kada je isticalo sedam godina od dana davanja saglasnosti Centralne izborne komisije na odluku o imenovanju članova izborne komisije donesene od strane Općinskog vijeća Jajce,
- da je 2022.godina bila izborna godina u kojoj su izborni rezultati proglašeni dana 2.11.2022.godine,
- da ukupan broj registrovanih birača u Općini Jajce sa pravom glasa iznosi 23.887 i da je tužena stalnu mjesečnu naknadu tužiteljima isplaćivala u iznosu od 90,00 KM, a u izbornom razdoblju u iznosu od 700,00 KM, s tim da tužiteljima Z.M., R.M., J. K. i M.J. naknada nije isplaćivana u periodu od 11/2022 do 8/2023, a tužiteljici M.N. u periodu od 5/2021 do 4/2022 i 4/2023 do 8/2023-godine,
- da je Rješenjem Centralne izborne komisije BiH br. 06-1-07-1-218/15 od 17.09.2015. godine Centralna izborna komisija dala saglasnost na rješenje Općinskog vijeća Jajce br. 01-01-6-5126/15 od 04.08.2015. godine kojim su na dužnost imenovani članovi Općinske izborne komisije Jajce. odnosno tužitelji
- da je tužiteljima prešutno produžen mandat jer tužena nije postupila u skladu sa čl. 2.12. stav 5. i 6. Izbornog zakona i članom 8. Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broja, imenovanju i razrješenju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH br. 67/21, 73/21, 1/22 i 13/22, u daljnjem tekstu Uputstvo) odnosno blagovremeno razriješila tužitelje nakon isteka mandata, odnosno objavljivanja izbornih rezultata i imenovala nove članove,
- da tužena tužiteljima nije isplaćivala naknadu za svoj rad u skladu sa čl.1. Odluke o visini naknade za rad članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH br. 05-1-

07-1-407-5/16 od 28.04.2016. godine čijom primjenom je provedenim vještačenjem utvrđeno postojanje dugovanja u dosuđenim iznosima.

Na ovako utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud primjenom članova člana 2.12. stav 5. , 2.15. stav 4. Izbornog zakona BiH ("Sl. glasnik BiH", br. 23/2001, 7/2002, 9/2002, 20/2002, 25/2002 - ispr., 4/2004, 20/2004, 25/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 33/2008, 37/2008, 32/2010, 48/2011 - odluka US, 63/2011 - odluka US, 18/2013, 7/2014, 31/2016, 54/2017 - odluka US, 41/2020, 38/2022, 51/2022 i 67/2022., u daljnjem tekstu Izborni zakon), te članova 8. stav 1., 9. stav 1. Uputstva i čl. 1.Odluke usvaja tuženi zahtjev uz obrazloženje da je tužiteljima prećutno produžen mandat članova izborne komisije slijedom čega im pripada naknada u dosuđenim iznosima.

Neosnovano se žalbom ukazuje da je u konkretnom slučaju pogrešno utvrđeno činjenično stanje i pogrešno primijenjeno materijalno pravo. Suprotno žalbenim navodima prvostepeni sud je relevantne dokaze cijenio u skladu sa čl. 8.ZPP-a, odnosno svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa drugim i na temelju takve ocjene pravilno utvrdio sve odlučne činjenice za presuđenje, te na isto pravilno primijenio materijalno pravo.

Odredbom člana 2.15. stav 4. Izbornog zakona BiH ("Sl. glasnik BiH", br. 23/2001, 7/2002, 9/2002, 20/2002, 25/2002 - ispr., 4/2004, 20/2004, 25/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 33/2008, 37/2008, 32/2010, 48/2011 - odluka US, 63/2011 - odluka US, 18/2013, 7/2014, 31/2016, 54/2017 - odluka US, 41/2020, 38/2022, 51/2022 i 67/2022., u daljnjem tekstu Izborni zakon) propisano je da ako članu izborne komisije mandat ističe u izbornom periodu, mandat mu se produžava do isteka izbornog perioda, odnosno do potvrđivanja rezultata izbora, nakon čega će se izvršiti imenovanje novog člana izborne komisije po postupku propisanom ovim zakonom. Uputstvom o utvrđivanju kvalifikacija, broja, imenovanju i razrješenju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH br. 67/21, 73/21, 1/22 i 13/22, u daljnjem tekstu Uputstvo) na čiju primjenu upućuje Izborni zakon, je u čl. 8.stav 1. i 9.stav 1. propisana procedura koji je Općina dužna poduzeti pri isteka mandata izabranim članovima izbornih komisija i rokovi za raspisivanje javnog oglasa, a sve sa ciljem da ne bi postojao određeni vakum, koje tužena prema činjeničnim utvrđenjima prvostepenog suda nije ispoštovala, što je imalo za posljedicu da novi članovi izborne komisije nisu izabrani ni nakon isteka mandata od 7 godina ali ni objavljivanja rezultata izbora (2.11.2022.godine) slijedom čega je postalo sporno pitanje da li se tužitelji Z.M., R.M., J.K. i M.J. nakon objavljivanja izbornih rezultata (novembar 2022.godine) smatraju članovima izborne komisije Općine Jajce ili ne i da li im pripada pravo na novčanu naknadu za rad u tim komisijama, te ako pripada u kojim iznosima.

Prvostepeni sud pravilno zaključuje da se tužitelji imaju smatrati članovima Općinske izborne komisije Jajce za utuženi period od 1.11.2020.godine do 1.8.2023.godine, koji je konačno opredijeljen na ročištu za glavnu raspravu održanom dana 2.10.2023.godine za koji se potražuje naknada čije obrazloženje prihvata u cijelosti i ovaj sud pa se žalitelj radi nepotrebnog ponavljanja upućuje na stranu 8. i

9.obrazloženja pobijane odluke. Nadalje, ovaj sud dodaje da iz odredbi Izbornog zakona, prvenstveno čl. 2.12.stav 6. i 5. proizilazi da se članom opštinske izborne komisije postoje nakon davanja saglasnosti Centralne izborne komisije, a prestaje razrješenjem izvršenim od strane opštinskog vijeća, uz suglasnost Centralne izborne komisije, bez koje izabrano lice ne može biti imenovano za člana izborne komisije, a koja se daje nakon donošenja odluke opštinskog vijeća, na kojem stajalištu stoji i Centralna izborna komisija sadržanom u Odgovoru br. 06-1-07-1-179-2/22 od 15.02.2022. godine u kojem je zauzela stajalište prema kojem izabrani članovi Općinske izborne komisije obavljaju te poslove sve do imenovanja novih članova, a sve u svrhu održavanja kontinuiteta.

Iako Izbornim zakonom nije propisano da Centralna izborna komisija tumači Izborni zakon, već da donosi bliže propise o uslovima i proceduri primjene ovog Zakona, kao i da njeno tumačenje ne obavezuje sud, ovaj sud izvodi identičan zaključak da mandat izborne komisije u slučaju propusta općinskog vijeća da postupi u skladu sa obavezama iz Izbornog zakona i Uputstva u pogledu blagovremenog izbora članova općinske izborne komisije ne prestaje, kao ni obaveze izabranih članova do izbora novih, upravo zbog kontinuiteta koji se traži Izbornim zakonom, a čije postojanje je vidljivo iz člana 2.12. stav 5. Izbornog zakona i Uputstva, koji u konkretnom slučaju zbog propusta tužene da blagovremeno raspíše konkurs ne može biti narušen. Izbornim zakonom i podzakonskim aktom-Uputstvom je propisana obaveza tužene, kao općine, da blagovremeno i u propisanim rokovima, prije isteka mandata/objavljivanja izbornih rezultata izvrši izbor članova izborne komisije iz čega se jasno zaključuje da kontinuitet u njenom postojanju i radu mora postojati, a sve sa ciljem izvršenja obaveza iz čl.2.13.Izbornog zakona slijedom čega pozivanje žalitelja na nepostojanje tehničkog mandata ili kontinuiranog obavljanja poslova ne utječe na pravilnost pobijane odluke i zaključka prvostepenog suda o produženju mandata, koji je zasnovan na pravilnoj primjeni odredbi Izbornog zakona i podzakonskih akata, odnosno Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broja, imenovanju i razrješenju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH br. 67/21, 73/21, 1/22 i 13/22, u daljnjem tekstu Uputstvo).

Prvostepeni sud nije pogrešno primijenio materijalno pravo kada je ocijenio da i u ovim slučajevima mora biti doneseno rješenje o razrješenju iako to nije izričito propisano Izbornim zakonom, ali takav zaključak proizilazi upravo iz čl.2.12.stavova 5.i 6.Izbornog zakona na koji način je i postupala tužena koja je upravo pozivom na čl.2.12.stav 6. Izbornog zakona donosila rješenja o razrješenju dužnosti predsjednika i zamjenika člana Općinskog izbornog povjerenstva zbog isteka mandata, a što proizilazi iz Rješenja donesenog na 24.sjednici održanoj dana 4.8.2015.godine, koje je izvedeno kao dokaz, slijedom čega je pozivanje žalitelja na nemogućnost razrješenja zbog isteka mandata neosnovano.

Neosnovano se žalbom ukazuje da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno prava kada je usvojio precizirane tužbene zahtjeve u cijelosti zasnivajući svoju odluku na Odluku o visini naknade za rad članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH br. 05-1-07-1-407-5/16 od 28.04.2016. godine i čl.2.12.stav 9.

Izbornoj zakonu kojim je propisano pravo članova izbornih komisija osnovne izborne jedinice na stalnu mjesečnu naknadu za svoj rad čiju visinu utvrđuje Centralna izborna komisija BiH svojim propisom, tako da se u izbornom periodu ona isplaćuje najviše u visini isplaćenog paušala odbornika odnosno vijećnika u toj osnovnoj izornoj jedinici, a izvan izbornog perioda 30% od tog iznosa.

Dakle, navedenim članom je propisano pravo člana izbornih komisija osnovne jedinice na stalnu mjesečnu nagradu za njihov rad, ali i pravo i obaveza Centralne izborne komisije da svojim propisom utvrdi visinu te naknade uz zakonom propisane limite te naknade. Na temelju tog prava/obaveze Centralna izborna komisija je donijela Odluku o visini naknade za rad članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH br. 05-1-07-1-407-5/16 od 28.04.2016. godine na kojoj je sud zasnovao svoju odluku u pogledu visine.

Članom 1. stav 1. iste oduke propisana je stalna mjesečna naknada članovima izborne komisije na koju imaju pravo u visini od 30% isplaćenog paušala odbornika odnosno vijećnika u toj osnovnoj izornoj jedinici. Stavom 2. je propisano da članovi izbornih komisija osnovne izborne jedinice koja nema utvrđenu naknadu za rad odbornika, odnosno vijećnika u vidu paušala ili ukoliko naknada za rad odbornika, odnosno vijećnika nije utvrđena u fiksnom mjesečnom iznosu, nego je vezana za dužnost koju odbornik, odnosno vijećnik obavlja u općinskom vijeću, skupštini općine ili gradskom vijeću odnosno njihovim radnim tijelima, kao i za broj održanih sjednica, imaju pravo na stalnu mjesečnu naknadu za svoj rad u visini od 210,00 KM u osnovnim izbornim jedinicama u kojima je u izvodu iz centralnog biračkog spiska upisano do 50.000 birača. Također je utvrđeno da je članom 1. stav 3. iste Odluke određeno da se članovima izborne komisije naknada iz st. 1. ovog člana isplaćuje naknada utvrđena u st. 2. ovog člana u utvrđenim iznosima i prema broju upisanih birača za tu osnovnu izbornu jedinicu ukoliko je to za njih povoljnije.

Dakle, iz citiranog člana proizilazi da su parametri za utvrđivanje visine mjesečne naknade utvrđeni stavom 1. te Odluke, dok su stavom 2. propisani parametri koji se primjenjuju ukoliko primjena stava 1. nije moguća iz razloga navedenih u tom stavu (nije utvrđena naknada za rad odbornika, odnosno vijećnika u vidu paušala ili da naknada za rad odbornika, odnosno vijećnika nije utvrđena u fiksnom mjesečnom iznosu, nego je vezana za dužnost koju odbornik, odnosno vijećnik obavlja u općinskom vijeću, skupštini općine ili gradskom vijeću odnosno njihovim radnim tijelima, kao i za broj održanih sjednica) te je jasno da je Centralna izborna komisija ovom odlukom kroz stav 1. utvrdila visinu naknade upravo u skladu sa zakonskim ograničenjima, a stavom 2. regulisala visinu naknade u slučajevima kada se naknada zbog nepostojanja uslova propisanih stavom 2. čl. 1. Odluke ne može utvrditi, a koje pitanje nije regulisano Izbornim zakonom dajući pri tome svim članovima izbornih komisija pravo na nagradu po stavu 2. Odluke ukoliko je to za njih povoljnije, a sve u cilju jednakog postupanja.

Istina je da je navedena Odluka važila u jednom dijelu spornog perioda i da je dana 4.5.2022. godine donesena Odluka o visini naknade za rad članova izborne komisije (Službeni Glasnik BiH broj: 27/22) kojom je propisan identičan način

utvrđivanja visine nagrade s tim da je u stavu 3. pored uslova povoljnosti propisano da se nagrada isplaćuje ukoliko je moguće osigurati sredstva u budžetu osnovnih izbornih jedinica za tekuću fiskalnu godinu. Iako je tom odlukom u članu 4. propisano da danom stupanja na snagu te odluke prestaje važiti Odluka o visini naknade za rad članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u BiH br. 05-1-07-1-407-5/16 od 28.04.2016. godine prvostepeni sud nije učinio povredu materijalnog prava kada je odluku za cijeli utuženi period novembar 2020. godine-jul 2023. godine zasnivao na ranijoj Odluci koja je u dijelu utuženog perioda bila na snazi, a u ostatku nova Odluka, koja sadrži iste parametre i uslove za utvrđivanje visine naknade koja takvim postupanjem suda nije ostala nepravilno utvrđena, niti odluka nezakonita. Prema stanovištu sudske prakse nema pogrešne primjene materijalnog prava kada je sud utemeljio svoju odluku na odredbi materijalnog prava koju nije trebao primijeniti, ako bi i uz primjenu materijalno pravne odredbe koju je trebalo primijeniti valjalo donijeti jednaku odluku, a to je u predmetu slučaj, pošto je pravilno presuđeno primjenom naprijed navedenih zakonskih odredbi.

Činjenica da je novom Odlukom propisan novi uslov:“ Ukoliko je moguće osigurati sredstva u budžetu osnovnih izbornih jedinica za tekuću fiskalnu godinu“, ne čini presudu nepravilnom i nezakonitom kako to žalitelj smatra, jer je teret dokazivanja Odlukom tražene činjenice, da je postojala nemogućnost da se osiguraju sredstva za isplatu u iznosima utvrđenim vještačenjem po vještaku ekonomske struke, urađenim na temelju Odluke, upravo na tuženoj, odnosno žalitelju jer se stranci u postupku ne može staviti na teret dokazivanje činjenica koje joj idu na štetu. Iz stanja u spisu proizilazi da tužena na pripremnom ročištu nije predložila i u toku postupka izvela dokaze na te okolnosti, već u žalbi osporava pravilnost odluke pozivanjem na uslov propisan Odlukom iz 2022. godine, čije pozivanje bez izvršavanja obaveza iz čl.7. i 123.ZPP-a od strane žalitelja ne može utjecati na pravilnost pobijane odluke kroz žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava. Žalitelj pogrešno smatra da je ova Odluka dispozitivnog karaktera i da je suprotnosti sa čl. 2.12.stav 9.Izbornog zakona jer iz stanja u spisu proizilazi da je Centralna izborna komisija donošenjem Odluka iz 2016. i 2022.godine ispunila svoju obavezu iz stava 9. čl.2.12.Izbornog zakona, odnosno donijela Odluku kojom je utvrdila visinu naknade i ujedno regulisala pitanje isplate naknade u slučajevima kada se isplata ne može utvrditi zbog nedostatka parametara iz tog stava ograničavajući visinu naknade prema broju birača i finansijskim mogućnostima tužene slijedom čega mjesta dispozitivnosti nema, kao ni pogrešne primjene materijalnog prava.

Prvostepeni sud je pobijanu odluku, činjenično i pravno jasno i potpuno obrazložio prema standardima i zahtjevima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku FBiH, po kojima, da bi odluka bila podobna za ispitivanje po uloženom pravnom lijeku, obrazloženje iste mora sadržavati razloge o odlučnim činjenicama u svakom konkretnom predmetu (ovakav stav je zauzeo Vrhovni sud u presudi broj: 46 0 P 006187 12 Rev od 31.10.2013. godine, Ustavni sud BiH u više odluka kao i u odluci Ap-352/04 od 23.3.2005. godine).

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, prema kojem su tužitelji i nakon proteka rokova određenih čl. 2.15. stav 4. Izbornog zakona BiH obavljali poslove iz čl.2.13.Izbornog zakona, za čije obavljanje je propisana naknada, bez da su u skladu sa Izbornim zakonom i Uputstvom blagovremeno razriješeni i imenovani novi članovi zbog propusta tužene da izvrši zakonom propisanu konkursnu proceduru i izbor, prvostepeni sud pravilno primjenom čl.2.12. stav 5. , 2.15. stav 4. Izbornog zakona BiH ("Sl. glasnik BiH", br. 23/2001, 7/2002, 9/2002, 20/2002, 25/2002 - ispr., 4/2004, 20/2004, 25/2005, 77/2005, 11/2006, 24/2006, 33/2008, 37/2008, 32/2010, 48/2011 - odluka US, 63/2011 - odluka US, 18/2013, 7/2014, 31/2016, 54/2017 - odluka US, 41/2020, 38/2022, 51/2022 i 67/2022., u daljnjem tekstu Izborni zakon), te članova 8. stav 1., 9. stav 1. Uputstva i čl. 1.Odluke i člana 277.st.1.Zakona o obligacionim odnosima usvojio tužbenim zahtjev.

Odluka o troškovima žalbenog postupka donijeta je primjenom odredbi iz člana 387. stav 1.386.stav 1 i člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku. Izdatak koji su tužitelji imali zbog davanja odgovora na žalbu za ishod ovog žalbenog postupka nije bio potreban, radi čega tužiteljima saglasno odredbi iz člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku ne pripada pravo na naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 720,00 KM. Tuženoj temeljem odredbe čl.386.stav 1.ZPP-a ne pripadaju troškovi sastava žalbe u iznosu od 720,00 KM, koja je odbijena kao neosnovana

Kako ne stoje ni ostali žalbeni razlozi koje ovaj sud nije cijenio iz razloga propisanih člankom 231. Zakona o parničnom postupku F BiH, a niti razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, u skladu sa članom 226. Zakona o parničnom postupku F BiH, to je valjalo žalbu tužiteljice odbiti kao neosnovanu i prvostepenu presudu potvrditi.

Predsjednica vijeća,
Mirjana Grubešić